

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-10
Besvaras senast
2021-03-17 kl. 12.00

Till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2020/21:2113 Immaterialrätt på svensk nivå och EU-nivå

Sverige hamnar ofta högt i olika innovationsrankningar, till exempel Global Innovation Index och European Innovation Scoreboard. Regeringens bild av Sverige tycks vara att allt fungerar väl.

Risken är dock att Sverige är på väg att halka efter genom denna typ av självgodhet. Visserligen ligger Sverige bra till i många typer av rankningar, men det innebär inte att vi kan slå oss till ro. EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO) och Europeiska patentorganisationen (EPO) publicerade nyligen en rapport om hur aktivt användande av immaterialrättigheter kan påverka hur det går för företag. Störst påverkan har det för de små och medelstora företagen. De mindre företag som har ett registrerat varumärke, design eller patent har 68 procent högre intäkter per anställd.

I rapporten har de också tittat på hur stor andel av de mindre företagen som har registrerade rättigheter. Med tanke på hur bra Sverige är rankat i innovationsrankingar borde Sverige ligga bra till här också. Så är dock inte fallet. I Sverige är det bara 8,52 procent av de mindre företagen som har någon registrerad rättighet. Sverige ligger därmed efter länder som Frankrike, Tyskland och Storbritannien. Sverige ligger också efter länder som Malta, Cypern, Polen, Spanien, Österrike och Portugal. I samtliga dessa länder är andelen mindre företag som har registrerade rättigheter betydligt högre än i Sverige.

En annan undersökning har visat att värdet av de icke-materiella tillgångarna vida överstiger värdet av de materiella tillgångarna för många företag. Redan på 1990-talet skedde ett skifte där värdet av upphovsrättigheter, patent och liknande står för större värden än fastigheter och maskiner. I den senaste undersökningen (gjord 2020) bedömdes att hela 90 procent av bolags värde ligger i de icke-materiella tillgångarna.

I många av våra konkurrentländer görs samlade satsningar kring de kunskapsbaserade tillgångarna. Finland har till exempel i många år haft en nationell immaterialrättsstrategi och har påbörjat arbetet med att ta fram en uppdaterad strategi. I Storbritannien utsågs redan för många år sedan en särskild minister med ansvar för innovation och immaterialrätt. På EU-nivå ansågs en handlingsplan om immaterialrätt vara en självklar del av industristrategin.

I Sverige ligger dock frågorna utspridda på en mängd olika politikområden. I stället för att ta ett samlat grepp, med en näringspolitik för kunskapsekonomin, ligger frågorna utspridda på åtminstone Näringsdepartementet, Finansdepartementet, Socialdepartementet, Kulturdepartementet, Utbildningsdepartementet, Utrikesdepartementet och Justitiedepartementet. Resultatet blir att Sverige halkar efter. De spridda insatser som görs i dag räcker inte. Det är många frågor som behöver lösas. Det behövs ett helhetsgrepp.

Regeringens agerande gör att Sverige halkar efter i kunskapsekonomin. Sverige behöver en nationell immaterialrättsstrategi och även en innovationsutredning. Svensk konkurrenskraft är helt beroende av att vi på bästa sätt använder vår kunskap och på bästa sätt tar hand om de kunskapsbaserade tillgångarna.

Med anledning av detta vill jag fråga näringsminister Ibrahim Baylan:

Vilka åtgärder har ministern vidtagit i syfte att skapa en näringspolitik för kunskapsekonomin, samt vilka initiativ på nationell nivå kommer ministern att ta för att möta EU:s handlingsplan för immaterialrätt?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren